

„Primorec“ izhaja vsakih štirinajst dni kot priloga „Soči“ brezplačno; drugače stane po pošti ali na dom pošiljan za celo leto 80 kr.; za taje države več poštne stroški. „Soča“ z „Gosp. Listom“ in „Primorcem“ stane na leto 4 gld. 40 kr. — Uredništvo in upravnništvo je v Tržni ulici (Moreato) 12, II.

Primorec

Domači oglasi sprejemajo se le iz narodnih krogov. Plačujejo se: za šestorostopno petit-vrste enkrat 5 kr., dvakrat 9 kr., trikrat 12 kr., večkrat po pogodbi. Vsa plačila vrše se naprej. Pesamična številka se prodajajo po 2 kr. Rokopisi se ne vračajo.

Razgled po svetu.

Avstrijske dežele. — (Ruski minister) za zunanje posle Giers dospel je v ponedeljek na Dunaj. Zjutraj ga je posetil grof Kalnok (avstrijski minister za zunanje posle), popoldne pa sam presvetli cesar. Giers je sicer bolehen, vendar se cesarjevemu obisku pri Giersu prišteva velika politiška važnost. Dal Bog, da bi dobri nasledki, o katerih snivajo vsi pravi avstrijski domoljubi, ne izostali. Giers je odpotoval 25. t. m. zopet v Petrograd.

— (Vojni minister) napravil je proračun za l. 1894. Potreboval bo zopet 5 milijonov več od letos. Lepa prihodnost nas čaka!

— (Med Poljaki) nastaja vedno večji razdor; nasprotje med prijatelji leve in med bolj konservativnimi življi je vedno večje. Državni poslanec Szczepanowski je baje odložil mandat, kar bo za Poljake velika izguba, ker mož je učen in skušen; videl je mnogo sveta ter okoristil si zlasti vse dobre izglede v narodnem gospodarstvu.

— (Prvi majnik) bodo delavci praznovali v raznih mestih po Avstriji. Vendar pa je upati, da ne pojdejo čez meje, pri katerih neha človekoljubje in zakoniti red.

— (Delegaciji) bosta sklicane baje že 25. maja (takrat na Dunaj) in bosta zborovale najdalje do 24. junija. Uradno pa ta vest še ni potrjena.

— (V Pragi) vršilo se je 22. t. m. posvetovanje odposlancev raznih čeških strank, toda do kakega sporazumljenja ni prišlo, še bolj so šli narazen. Slovanski greh!

Hrvaško. — (Volitev v Zagrebu.) V zadnji „Soči“ smo poročali, da je v tretjem volinem okraju zagrebškem zmagal pri dopolnilni volitvi za sabor kandidat združene opozicije dični dr. Milan Amruš. Vlada je bila gotova, da zmaga njen kandidat dr. Pliverić, pritiskala je strašno, kakor si pri nas niti misliti ne moremo. Vkljub temu je propadla; zato je zavladalo v Zagrebu nepopisno veselje, ki prešinja zdaj vsako slovensko srcé. Od 401 volilca došlo jih je volit 345; dr. Amruš je dobil 9 glasov večine. — Volitev je javna; zato ima vlada velikanski upliv. Kdor ne voli po njenem ukazu, a je količkaj od nje odvisen, pa mu dá občutiti svojo jezo. Takó n. pr. je volil dr. Amruša od uradnikov jedini uradnik Pavao Gabaj, ki je bil takoj drugi dan odpuščen iz službe. Turške razmere! — Zagrebčani so hoteli prirediti dr. Amrušu bakljado, a vlada je to prepo vedala njemu in sebi na čast. Taki odnošaji ne morejo, ne smejo dolgo trajati. Združena opozicija začela je zmagovati in to v okraju, ki je bil že od nekaj v madjaronskih rokah. Dal Bog, da bi hrvaški narod po celej kraljevini posnemal hrabre volilce v tretjem okraju zagrebškem!

— (Hrvaška mučenika) grof Peter Zrinjski in knez Krsto Frankopan, ki sta v borbi za svobodo svojega naroda našla

smrt pod rabljevo roko dne 30. aprila 1671. v Dunajskem Novem Mestu, sta na vsako obletnico predmet tihega žalovanja. Tudi letos se bodo vršile na isti dan sv. maše zadušnice za njima.

— (Uradniki na Hrvaškem) so dandanes v pomilovanja vrednem položaju. Dokaz v to nam je slučaj Gabajev, o kojem govorimo nekoliko više. Ako kdo ne glasuje po volji vlade proti svojemu prepričanju, onda je vsak hip v nevarnosti, da zgubi službo. Da bi taki rodoljubi, ki raje postavijo v nevarnost svoje službe, nego da bi volili proti svojemu prepričanju, ne ostali brez pomoči na cesti, začeli so zbirati radodarnih doneskov za zalog, iz katerega bi dobivali podporo. To je najžalostnejša slička iz Hrvaške. — Toda takim odnošajem bo moral biti kmalu konec. Združena opozicija nam daje v to najboljšo poročstvo. Zato le složno in vstrajno dalje!

Zunanje države. — (Nemški cesar) in soproga posetila sta sv. Očeta v nedeljo 23. t. m. — V Rim sta dospela 20. t. m.; bila sta sijajno sprejeta.

— (Turški sultan) postal je posebnega poslanika v Rim, da ga je zastopal pri srebrni poroki italijanske kraljevske dvojice.

(Iz Nemčije) došla je vest, da knez Bismark, dolgoletni kancelar in ustvaritelj sedanje Nemčije, je nevarno zbolel. Mož je že jako star.

(Princ Ferdinand Koburg), knez bolgarski, poročil se je v Villi Pianore na Italijanskem dne 20. t. m. s princeso Marijo Luizo, hčerjo vojvode parmskega. Dne 21. t. m. odpeljal se je z Lloydovim parnikom v Carigrad. Na Bolgarskem jima vlada pripravlja sijajen sprejem.

— (Angleška zbornica) sklenila je danes teden zakon, po katerem že desetletja koprne katoliški Irči, namreč tako-zvani „home-rule“, po katerem dobi Irska domačo samoupravo. Pravica je zmagala!

— (V Belgiji) deluje zbornica na tako premembo ustave, ki bi ugajala v tej državi mogočnemu delavskemu stanu. Na stotisoče delavcev vrnilo se je na delo in mir se čedalje bolj utrjuje.

— (Srbski kralj Aleksander), ki je učeraj 14 dnij sam vzel kraljevsko oblast v roke, dasi ima šele 16 $\frac{1}{2}$ let, naznanil je svoj nastop ruskemu carju v posebnem pismu, s katerim naglašava vedno prijateljstvo in sorodstvo, ki veže ruski in srbski narod.

— (Nemški cesar) Viljem II. se baje močno trudi za občno razoroženje, pa takó, da bi se že naprej zagotovil „večni mir“. Dvomimo o resničnosti nemške odkritosrčnosti

— (Kardinal Rampolla) v Rimu, ki je odločen nasprotnik trozvezi, dobil je od nemškega cesarja visok red „črnega orla“.

— (Pruski državni tajnik) Marschall bil je 25. t. m. pol ure v avdijenci pri sv. Očetu.

— (Bivški srbski ministri) Avakumović, Ribarac in Veličković otvorili so odvetniške pisarne. — Bivši regent Ristić se naseli baje zunaj Srbije. — Kraljica Natalija se ne vrne še v Beograd.

— (Novo srbsko ministerstvo) je staro komaj 14 dnij, a že je bilo v nevarnosti. Mladi kralj je baje zahteval v ministerskem svetu, naj se odpravi radikalni mestni župan belgrajski Marinković, ker je preveč samooblastno rabil svojo župansko oblast. Ministerski svet je odklonil to kraljevo zahtevo, a predsednik Dokić je na to dal ostavko, katere pa kralj ni sprejel.

— (v nemškem državnem zboru) vršila se je viharna seja, ki je razkrila veliko gnjilobe v visokih krogih nemških. Protisemit Ahlwardt razkrival je s pomočjo raznih listin, ki so mu po sreči prišle v roke, velikanske sleparije pri upravi zalogov, ki so v državni upravi. Ministri in vladni poslanci so na vso moč ugovarjali — a Ahlwardtovih dokazov niso podrli.

Goriške novice

Osebnosti. — V Ajdovščini umrl je 22. t. m. nadučitelj g. Jakob Setničar v 55 letu starosti. Pokojnik bil je uzoren učitelj, priljubljen povsod, koder so ga poznali. Sijajen pogreb vršil se je 24. t. m. Pokojnik je zapustil hčerko Angelo, ki je učiteljica v Smarjalah, in marljivega sina Ksaverija, osmošolca v Gorici. Obširnejši dopis priobči prihodnja „Soča“. N. v. m. p.!

— V Tolminu je umrl širokoznan starček dr. Ivan Pitamic, c. kr. višjega sodišča svetovalec v pokoju. Čas svojega umirovljenja porabil je za odvetnikovanje. Bil je prav pobožen mož. Drugih podatkov nimamo. V. l. u. m. sv.!

— V Dornbergn je umrl eden najstarejših veteranov g. A. Luznik. Svečan pogreb vršil se je 20. t. m., udeležilo se ga je nad 60 veteranov, domačih in iz Rihemberga, njim na čelu veteranska godba. N. v. m. p.!

Duhovske vesti. — Dne 24. t. m. so bili investirani sledeči preč. gosp. župniki: Anton Berlot, vikar na Srednjem, na župnijo Vogersko pri Gorici; Josip Fabijan, oskrbnik župnije v Čepovanu, na isto župnijo; Ivan Murovec, župnik pri Sv. Luciji na Mostu, na župnijo v Cerknem; Adam Zanetti, župnik v Bračanu (Brazzano), na župnijo v Flumičelu (Fiomicello). Dne 15. t. m. je umrl Franc Golja kape lan v Renčel, rojen leta 1864. v Dekanih v Istri, v duhovna posvečen leta 1889., po daljšem mučnem bolehanju za prsno boleznijo. — V torek prihodnjega tedna začnejo v Gorici župniški izpiti in bodo trajali do četrtega.

V Rim sta se odpeljala preteklo sredo predpoldne prečastita gospoda knez in nadškof goriški dr. Alojzij Zorn in škof. tržaški dr. Janez Glavina, ter ostaneta tam kakih 8 do 10 dnij. Pri tej priliki izroči prevzvišeni vladika sv. očetu čestitke naših županstev, društev in drugih voščilcev k papeževi slavnosti. — Rimski romarji, ki so bili odpotovali 10. t. m. iz Gorice, so večinoma že vsi doma, izmed duhovnikov

č. gg. Anton Hvalica, Anton Lazar, Lenard Sion, Ivan Vuga in Andrej Žnidarčič ml., župnik J. Pavletič iz Renč, župnik J. Kolavčič iz Solkana i. dr.

Podgorski mladeniči, ki so 29. nov. 1891. pretepli iz Ločnika vračajoče se Legovce, stali so v torek, sredo in četrtek pred goriškimi porotniki. Vseh je šest. Nekoliko je bil poškodovan le neki Stolf, ki je zahteval 3000 gld. odškodnine. Ker so bili pa obdolženi, da so se naprej dogovorili za napad, prišli so pred porotnike. O tej obravnavi bomo kaj več poročali v prihodnji „Soči“. Za danes rečemo le toliko, da zanimanje za to pravdo bilo je velikansko; prav nestrpno smo čakali izida zlasti mi Slovenci. Sinoči ob 7. uri razglasila se je sodba: dva sta bila obsojena na 2½ l., dva na 2 l. in dva na 18 mesecev težke ječe, poostrene z večkratnim postom. Vrh tega morajo plačati vse tožne stroške, a Stolfi 3000 gld. odškodnine za pokvarjeno oko. Utis te obsodbe je velikansk. Razburjenost nepopisna.

Goriški „Sokol“ priredi dne 30. aprila v svojih prostorih pri „Zvezdi“ plesno zabavo, ki začne ob 9. uri zvečer. Sviral bo goriški orkester. Vstopnina za društvenike 50 kr. za neude 1 gld. K obilni udeležbi vabi odbor.

Urednik „N. S.“ obsojen. — Pri obravnavi, o kateri poročamo oširno v današnji „Soči“ je bil naš urednik obsojen na 200 gld. globe v korist goriškim revežem ali v slučaju, da bi se ta ne mogla iztirjati, na 40 dnij zavora; dalje na 100 gld. izgube na varščini, na povračilo tožnih stroškov ter da se razsodba mora priobčiti v „Novi Soči“ in „Osservatore Triestino“.

Naši znani prijatelji v goriški sinagogi in v krogu goriškega „Corriera“ so pričakovali, da bo urednik obsojen najmanj par mesecev v zapor, kar so že naprej prerokovali. Tega veselja torej niso doživeli, dasi so po drugi strani prepričani, da urednik — ni kriv, in da prof. Babsch po tej obravnavi nima niti za las več časti, nego je je imel pred njo.

Nekaj dnij govorilo se je po celi Gorici o tej pravdi. Sodba tudi naših narodnih nasprotnikov, da celó židov, je za nas prav ugodna in splošno prepričanje je, da prof. B. nikakor ne more ponosno spati na lovorikah te „slavne zmage.“

Zagovornik dr. M. Laginja napravil je na vse poslušalce prav dober utis kot jurist in govornik. Tudi nasprotniki so hvallili njegovo mirnost in dostojnost v oblikah, a krepkost v jedru. Slovenci in Italijani so tekmovali v tem, da bi videli in slišali prvoboritelja za pravice istrskih Slovanov.

Goriški župan dr. Maurovič bil je v soboto poklican kot priča v tiskovni pravdi profesorja Babscha proti „Novi Soči“. Ker je pa nekaj drugače izpovedal, kakor pripovedujejo ozki prijatelji njegovi, predlagal je zagovornik dr. Laginja, naj se pokličejo še druge priče, ker je mogoče, da se dr. Maurovič ne spominja dobro o celej zadevi, kar bi bilo naravno v njegovi poznosti starosti.

Dr. Laginja omenil je nekaj, kar je povsem opravičeno. Ker pa našemu prejasnemu podestā nič na svetu ni bolj zoperno nego starost, čutil se je silno razžaljenega vsled omenjene Laginjeve opombe. Vzrastel je prav hudo in zatrjeval, da on: dr. Giuseppe cavaliere Maurovič, odlikovan z vitežkim križcem Franca Jožefa, večletni župan goriškega mesta, deželni poslanec, častni in pravi član ne vemo koliko društev itd. itd. imá še prav svež spomin.

Toda prejasni naš dr. Maurovič imel

je še v istem hipu velikansko smolo s svojim — svežim spominom. Pozabil je namrec čeló na to, kdaj so ga rojenice poslale v deželo „del dolce — dà — pardon: si“. Sodnikom, porotnikom in vsemu občinstvu je povedal, da ima 73 let, dočim nas njegov krstni list prepričuje o drugačni starosti. V „Novi Soči“ od 24. aprila 1892. priobčili smo njegov krstni list, ki se glasi: Giuseppe Carlo Maurovich, figlio di Matteo, oste, e Lucia Mell. naque a Gorizia li 21 novembre 1816 (sedici,) kar znači, da: Jože Karol Maurovič, sin krémajja Matička in Lucije Mell se je rodil v Gorici dné 21. novembra 1816. Ako je bil ta Jožek-Korlek naš prejasni podestā, onda ima že 76½ let in ne le — 73. Kje je torej tisti sveži spomin prejasnega našega podestā deželnega poslanca, itd. itd. dr. Mauroviča?!

Novi šolski prostori društva „Sloga“ v ulici Barzellini, h. št. 14, so dogotovljeni. V ponedeljek 1. maja se poslopje blagoslovi. Ob 8. uri bodo imeli šolski otroci skupno sv. mašo, potem bo sledilo blagoslovljenje in primerna slavnost. Podpiratelji in prijatelji „Sloginih“ zavodov se uljudno vabijo, da bi se te slavnosti udeležili. Dva šolska razreda se preselita v najkrajšem času v novo poslopje.

Južna železnica uvede s 1. majem neke spremembe na črti Nabrežina-Kormin: Zjutranji brzovlak (št. 8002) pojde iz Trsta ob 8.25 in pride v Gorico ob 10.03. — Zvečerni brzovlak (št. 1004) pojde z Nabrežine ob 8.37 in pride v Gorico ob 9.35. — Mešanec št. 1012, ki je poprej odhajal iz Trst zvečer ob 8.10 in prihajal v Gorico ob 11.37, bo odhajal že ob 5.30 popoldne ter prihajal v G. ob 8.59 (v mesecih junij, juli in avgust pa pohiti, da pride vselej že ob 8.27).

Iz Gorice v Trst: Zjutranji brzovlak, ki se je doslej skoro eno uro ustavljal na Nabrežini, pojde ob 7.15 in pride v T. ob 8.50. — Zjutranji poštni vlak iz G. ob 9.02 in pride v T. ob 11.18. — Večerni brzovlak, bo odhajal iz G. ob 7.05. — Ob nedeljah in praznikih vrača se v tem času tudi tržaški zabavni vlak iz Gorice ob 9.36 zvečer.

Morsko zdravilišče v Gradežu za škrofulozne otroke otvori se letos po navadi drugih let. Tudi letos se sprejme z Goriškega 50 otrok od 6. — 14. leta, ako so jim bile v redu cepljene kozce ali runje. Stariši ali varuhi, ki imajo kake take škrofulozne otroke, podajo naj svoje prošnje potom c. kr. okrajnih glavarstev (v Gorici po mestnem magistratu) najdalje do konca maja; prošnjam je treba priložiti zdravniško spričalo, potrdilo o cepljenih kozah, rojstni in ubožni list. Prošnje se nadpisujejo na: odbor morskoga zdravilišča v Gradežu.

„Učiteljsko društvo za goriški okraj“ imelo bode dne 4. maja t. l. ob 9. uri predpoldne v Gorici na slov. oddelku deželne kmetijske šole občno zborovanje z naslednjim vspešdom: 1. O pokončni pisavi. 2. Ustanovitev pevskega zbora. 3. Posamezni predlogi. K prav obilni udeležitvi uljudno vabi odbor.

Učiteljsko društvo za sežanski okraj bode zborovalo v Sežani dne 4. maja t. l. ob 10. uri z nastopnim vspešdom:

1. O trtojeji. — 2. Učitelj — vzgojitelj. — 3. Poročilo tajnikovo. — 4. Poročilo blagajnikovo. — 5. Volitev treh pregledovalcev računov. — 6. Volitev delegatov za prih. zbor „Zaveze“. — 7. Volitev društv. vodstva. — 8. Nasveti.

Odbor.

V Podgori priredilo je v nedeljo večer tamešnje bralno društvo prav lepo veselico.

Dvorana, ki je zeló obširna, bila je polna domačega občinstva in dragih gostov iz bližine. Posebno iz Gorice došlo je veliko gospode in drugih slovenskih meščanov, kar je na domačine prav dobrodejno uplivalo.

Domači pevci pod vodstvom gosp. nadučitelja Vodopivca so peli tri zbere takó lepo, da so jih morali ponoviti; želi so od vseh strani splošno pohvalo. — G. E. Klavžar iz Gorice pozdravil je navzoče občinstvo imenom odbora ter potem v lepih besedah razvijal namen in pomen bralnega društva v Podgori ter važnost složnega in premišljenega delovanja za Boga in ljubljeno našo slovensko domovino vseh podgorskih rodoljubov. Omenjal je Podgoro kot narodno trdnjavo ob sovražni meji, katero morajo složno braniti vsi, ki čutijo, da jim bije slovensko srcé v prsih. V ta namen naj deluje posebno vrlo bralno društvo, ki je našlo svoje krasno zavetišče v prostorih, katere mu je postavilo čisto rodoljubje. — Govor je bil navdušeno sprejet. Videli smo, kako so priprosti poslušalci kar požirali besede g. E. Klavžarja.

Igra „Župan“ je sicer že nekoliko zastarela a igrala se je prav dobro, takó da je zbudila obilo živahnega smeha. Pohvaliti moramo zlasti Prvačkovec gg. Faganela in Tušarja, da sta sodelovala pri tej veselici.

Po srečkanju na več dobitkov, vršila se je živahna domača zabava, pri kateri so razne družbe kar tekmovali v petju druga z drugo. Pevski zbor podgorski je v obilni meri zabaval zbrane goste. Pa tudi večja družba mladeničev iz Pevme je pokazala, da slovenska pesem v njihovi prijazni vasici ne nazaduje. Mladeniči so sklenili delovati na to, da bi tudi v Pevni ustanovili enako društvo, kjer se bo gojila slovenska misel, slovenska pesem in beseda. Prav! Le naprej!

Vabilo k veselici, katero priredi „Dornberško - Prvaška ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Dornbergu“ dne 7. maja t. l. sledečim sporedom: Pozdrav prvomestnice. 1. H. Volarič: „Venček slov. narodnih pesnij“, poje moški zbor. 2. Govor. 3. A. Nedved: „Ljubezen in pomlad“, poje moški zbor s tenor-solom. 4. Sviranje na citre. 5. S. Gregorčič: „Blagovestnik“, deklamacija. 6. Čveterospev. 7. Dr. Jos. Vošnjak: „Svoji k svojim“, vesele igra v enem dejanji. 8. A. Hajdrih: Jadransko morje, poje moški zbor. 9. Srečkanje. Veselica vrši se na prostem. V slučaju dežja, prenese se veselica na prvo prihodajo nedeljo. Začetek točno ob 6. uri zvečer. Vstopnina k besedi za osebo 20 kr., sedež 10 kr. K obilni udeležbi uljudno vabi — Odbor.

V Dornbergu bodo v kratkem občinske volitve. Dobili smo že dopis o njih, ki vsodbuja Dornberžane, naj se dobro pripravijo na nje, da izvolé prave možé v starašinstvo. Mi tudi to svetujemo. S tem pa nočemo reči, da sedanji možé niso pravi, ker teh razmer prav nič ne poznamo. Zató tudi dopisa v celoti ne priobčimo, ker se sploh ne utikamo radi v občinske prepire.

S Krasu, 26. aprila. (Suša — pomajkanje vode — plesi). Prijetna pomlad je prišla v dežel; v tem času je tudi na Krasu prijetno, kajti upanje vzbujajoče zelenje prevladuje tudi ra sicer sivem Krasu. V tem letnem času je nenavadna suša, ktera je sicer na Krasu vkajžena. Njeni nasledki se že občutijo, kajti vode nam primanjkuje tako, da si jo moramo iz Vipave dovažati. Primanjkovati pa je pričelo tudi sena, a ograde (pašniki) so še vedno sive, ker nismo še dobili pomladanskega dežja. Ako ga v kratkem ne dobimo, pojde res narobe. — Pri vseh teh in enakih

nadlogah pa smo vendar židane volje, kajti ples se vrsti za plesom, kakor bi nam ničesar ne manjkalo. Čudno se bode zdelo to marsikom; čudno se zdi to tudi večini starišev na Krasu, a ne more se pomagati, ker imamo take župane, katerim je blagor občine — deveta brigada.

Kraševec.

Iz Bolca nam poročajo, da v nedeljo ponesejo v svečani procesiji kip Matere Božje, kateri so poslali bolški domačini iz svetá, iz župnišča v cerkev. Bolške gospe in gospodične pa so poskrbele, da se je kip lepó ozaljšal s tančico in drugimi okraski. Pri procesiji bo veliko družic. Ta kip bo umeščen na oltarju, kjer se bodo vršile šmarnice.

Tiskovna pravda nemškega profesorja Babscha proti uredniku „Nove Soče“ bo popisana v posebni knjižici, ki se bo prodajala po 30 kr. Čisti dobiček se porabi za pokritje pravnih stroškov, ako bi pa to ne bilo treba, za „Slogine“ šole v Gorici. Ta pravda je prav zanimiva in v marsičem za nas Slovence pomenljiva. Zató prosimo svoje prijatelje, naj bi nabirali naročnikov za to knjižico.

Tržaške novice. — (Za tržaške volitve) se Slovenci pridno pripravljajo. Merodajni krogi hoté poraziti sedanjo liberalno in rudečkarsko večino v mestnem in deželnem zboru, pa brez Slovencev, ali vsaj takó, da Slovenci nič ne dobé od preobrata. Toda Slovenci hočejo pokazati, da so v Trstu činitelj, s katerim morajo resno računati vsi tisti krogi, ki bi radi videli v Trstu kak časten preobrat za Avstrijo. — V nedeljo bil je v Škednju volilni shod, kateremu je v imenu polit. društva „Edinost“ predsedoval dr. Gregorin; shod je zopet potrdil kandidaturu bivšega zastopnika dr. Sancina. V nedeljo se bodo vršili še razni volilni shodi v okolici.

— (Irredente nikjer ni), dejal je znani židovski odvetnik in sin „Corriere“ urednice dr. Graziadio Luzzatto v soboto 22. t. m., ko je zagovarjal prof. Babscha proti uredniku „Soče“. Dejal je: „Soča“ nás imenuje irredentovce vse tiste, ki smo le — narodni Italijani“. S tem je hotel zanikati irredentizem, o katerem je bilo govorjenje v toženih „Sočinih“ člankih; na mnoga italijanska ušesa so prav ugodno donele njegove besede.

Toda mož je imel smolo. Prav tistega dne vršila se je v Trstu velika irredentovska demonstracija, katere nihče ne more tajiti. V soboto se je namreč vršila srebrna poroka italijanske kraljevske dvojice, in pri tej priliki tržaški irredentovci niso smeli mirovati. Ves dan je bilo videti po mestu vse polno črno oblečenih „patrijotov“, ki so na suknhah nosili marjetice. Popoldne so v Akvedotu letali listki z napisi „Umberto e Margherita“ ter „Viva il Re!“ Zvečer je pa v gledišču „Rossetti“ nastal tak škandal, da je redarstvo predstavo pretrgalo. Občinstvo je namreč z največjim ropotom zahtevalo, naj godba igra italijansko himno, z galerije doli pa je padla cela ploha marjetic. — Vladnim listom zdi se vse to le — otročarija nezrelih pobalinov. Prav! Naj bo otročarija! Mi je ne bomo krotili!!

Istra. — (V Koprnu) začno 4. maja izpiti učiteljske sposobnosti za ljudske in meščanske šole.

— (Posojilnica in hranilnica v Koprnu) posodila je v l. 1892. gld. 29.684; v hranilnico bilo je uloženo 1549 gld. Zadržna zaloga znašala sta koncem leta gld. 398444. — kakor se vidi iz teh števil, deluje posojilnica prav dobro in delovala bi še bolj, ko bi v hranilnico prihajalo več denarja.

— („Družba sv. Cirila in Metoda“) ustanovila se je tudi za Istro; ta šolska družba je pa nezavisna od enake slovenske družbe v Ljubljani. Načelnik je kanonik dr. Fran Volarič. Sedež društva je v Pulju.

— („Naša Sloga“), tednik za istrsko hrvaško prebivalstvo, ki stane za revnejše naročnike le 2 gld. na leto (za vse druge pa 5 gld.), bila je zadnji čas večkrat zaplenjena. Tudi predzadnjo številko dohitela je taka usoda.

Kranjsko. — („Vrtnarsko društvo“) nameravajo osnovati v Ljubljani. Namen mu bo: povzdigniti kranjsko vrtnarstvo na višjo stopinjo. Pametna misel!

— („Leonov drevored“) zasadili so v Rovtahn nad Logatcem; novi drevored imenovali so po sv. Očetu v veden spomin na njegovo škofovsko 50-letnico.

— (V Bohinjski Bistrici) zbolelo je nakrat toliko otrok, da so morali šolo zapreti.

— (Požarji) po Kranjskem so zadnji čas takó gosti, da se moramo kar čuditi. V Gorici pri Ihanu sta zgorela tudi dva otroka.

— (Kranjec Peter Rupe) je bil v Red Jaquet Michig. v Ameriki izvoljen za župana s 423 glasovi.

— (Deželni zbor) dovolil je 7000 gld. podpore za zgradbo raznih šolskih poslopj v deželi. Na Kranjskem je skrb za učiteljsko osebje deželna zadeva, skrb za poslopja pa občinska.

— (Tamburaški zbor) „Ljubljanskega Sokola“ pomnožil se je na 18 članov. Svira že izborno. Isti je sprožil misel, da bi se osnovala zveza vseh tamburaških zborov na Slovenskem. — V „Ljubljanski Čitalnici“ se je ustanovil ženski tamburaški zbor, ki je imel v nedeljo v hotelu „pri Maliču“ že svoj prvi koncert, ki se je sijajno dovršil. Došli so tudi trije brzojavni pozdravi iz Zagreba.

— (Lončarska obrt) kranjska je širokznana, a ker ni napredovala po zahtevah sedanjega časa, začela je močno propadati. Ministerstvo ji želi pomagati. Poslalo je na Kranjsko strokovnjaka Lovr. Lhotta s Češkega, da prouči kranjsko lončarstvo ter potem stavi predloge, kakó bi mu bilo mogoče zopet pomagati na noge. Čitamo v „Sl. N.“, da g. L. je prav dobro rešil svojo nalogo v korist lončarski obrti.

Koroško. — (Požarji) na Koroškem naredili so letošnjo spomlad silno veliko škodo. Za nemškim Bleibergom prišli sta na vrsto vasi Bukovje pri Doberlivesi in Selo pri Žrelcu, kjer je ogenj naredil veliko škodo. Pogorel je tudi kmet Daniel v Plotu pri Možici; škodo ima za 2400 gld. — Presvetli cesar je daroval za pogorelce v Bleibergu 1500 gld.

— (Koroški Slovenci) začeli so se pridno gibati. Njihovo politiško in gospodarsko društvo prireja po vseh večjih slovenskih krajih shode, kateri ljudstvo dramijo in vabijo k narodnemu delu. V maju bosta zopet dva taka shoda.

— (Novo cerkev) posvetil je celovski škof v Št. Petru pri Velikovcu. Zidati so jo začeli že l. 1888. Stala je prav veliko.

— (Sv. misijon) imeli so pri Mariji Devici na Jezeru, za kateri so došli č. g. 600. lazaristi iz Celja in iz Ljubljane. Obhajanih je bilo nad 6000 oseb. Bile so po tri slovenske in le po ena nemška propoved na dan.

Štajersko. — (Pred celjsko poroto) bil je 10. t. m. obsojen na 18 mesecev neki Lah Luigi Girovalli, ker je svojemu deklétu, ki ga ni več maralo, pri nekem prepiru — prst odgriznil.

— (Zaradi detomora) obsodila je

ista porota dve 22-letni dekli; Marija Krach je dobila 4 leta, ker je novorojenca vrgla v vodo in potem zadavila; Marija Rožencvet pa je dobila 5 let, ker je otroka vrgla v stranišče. Zaslužena kazen!

— (Celjski magistrat) dobil je že zopet ukaz od namestništva, da mora slovenske uloge tudi slovenski reševati, ker slovenščina je v Celju prav takó navaden jezik, kakor nemščina. Radovedni smo, ali bo zdaj ubogal.

— (Celjska „Domovina“) opozarja vsa šolska vodstva, naj bi delovala na to, da bi otroci nabirali rujave ali majnikove hrošče, ki letos baje hudo grozé cvetju in zelenju. Vsaka šola naj bi imela na razpolago nekoliko denarja; s katerim bi plačevala otrokom po par novcev za vsakih 100 hroščev. Korist bila bi velikanska. Ta predlog vreden je posnemanja povsod, in ne le po Štajerskem.

— (V Bruku na Muri) ustanové nemško meščansko šolo za deklice. Sploh imajo Nemci na Štajerskem, kakor sploh v celi Avstriji, veliko meščanskih šol, le ves slovenski narod ne premore niti ene. Kakó potrebna je n. pr. slovenska meščanska šola za goriške Slovence, zlasti zató, ker nimamo srednjih narodnih šol! Vsi trije slovenski okraji bi prav lahko vzdrževali vsaj eno meščansko šolo!

— (V Vojniku) vršil se je 23. t. m. občni zbor polit. društva „Edinost“, udeležilo se ga je okoli 400 oseb. Državni poslanec dr. Lavoslav Gregorec je poročal o politiškem položaju v Avstriji.

— (Savinja) se bo urejevala od Mozirja do Celja. Zakon o urejevanju te rečice je sklenjen in namestništvo je izdalo že naredbo, kakó ga bo treba izvrševati.

— (V Ptuj) je tamošnja slovenska posojilnica zgradila svojo hišo, ki je prav krasna, da so na njo ptujski Slovenci lahko ponosni.

— (V Brežicah) imajo tudi kavarno. Toda časopisi so samo nemški in eden hrvaški, slovenskega pa ni niti enega. Zakaj Slovenci molé? Sami smo krivi, ako smo prezirani na domačih tleh! — Tamošnja čitalnica priredi 30. t. m. veselico v korist šentruperskim pogorelcem.

Beneška Slovenija. — V zadnji številki smo povedali, da beneški Slovenci nameravajo napraviti v soboto 22. t. m. na Liatajurju velikansk kres v proslavo srebrne poroke italijanske kraljevske dvojice. To se je tudi zgodilo. Kres je priredilo osem županstev šempeterskega okraja namreč: St. Peter, Št. Lenart, Sovodnje, Ronc (Ruonac) Sreduje, Tarčet, Dreka in Grimak. — Kres se je videl na daleč okoli. Naši laški Goričani so ga hodili gledat na hribček nad Podgoro, torej na slovensko zemljo, da so mogli gledati slovenski kres na slovenski zemlji.

— Imenovane županije so poslale prve mu kraljevemu pobočniku (adjutant) sledeči pozdrav (kakor ga čitamo v čedajskem „Forum Julii“): „Prebivalci šempeterskega okraja ob Nediži, Slovani po rodu in jeziku, toda Italijani po kraju in po čustvovanju, po zgodovinske zvestobi do domovine in slavne vladarske rodbine, o priliki srebrne poroke ljubljenih vladarjev zopet potrjujejo, častitajoči, splošno glasovanje l. 1865.“

Priporočilo. — Piše se nam: „Nedavno mudil sem se slučajno v Bistri pri Borovnici ter sem si ob tej priliki ogledal gosp. Verbiča „Prvo kranjsko tvornico“ za upognjeno pohištvo samo iz upognjenega lesa. Zeló me je razveselilo videti tu velik napredek naše domače obrti, kajti stoli najrazličnejših sestav in velikosti izdelujejo se v tej tvornici zares okusno, in trdno. Kdor potrebuje stolov, naj se le obrne do te

